

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Michala Rendy a soudců JUDr. Hany Poláškové Wincorové a Mgr. Pavla Telce ve věci

žalobkyně: **Evženie H.**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem JUDr. Davidem Pytelou, MBA, LL.M.
sídlem Litovelská 1349/2B, 779 00 Olomouc

proti
žalovaným: **1. Ilona M.**, narozená xxx
bytem xxx
2. Petra P., dříve Ř., narozená xxx
bytem xxx
3. Kristýna Ř., narozená xxx
bytem xxx

o zaplacení částky 15.890 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 30. 5. 2018, č. j. 11 C 175/2017-129,

takto:

Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku II. a IV. **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem okresní soud uložil žalovaným 1. a 2. povinnost zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně částku 15.890 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 14. 6. 2017 do zaplacení (výrok I.), zamítl žalobu žalobkyně, aby žalovaná 3. byla povinna společně a nerozdílně s žalovanými 1. a 2. zaplatit žalobkyni částku 15.890 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 14. 6. 2017 do zaplacení (výrok II.), žalovaným 1. a 2. uložil povinnost zaplatit žalobkyni společně a nerozdílně na náhradu nákladů řízení částku 22.163 Kč (výrok III.) a žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované 3. na náhradu nákladů řízení částku 13.757,70 Kč, a to zmocněnci opatrovníka žalované 3. JUDr. Petru Ritterovi (výrok IV.).
2. Okresní soud uzavřel, že odpovědnost za škodu způsobená zvířetem podle ustanovení § 2933 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) je zvláštní skutkovou podstatou odpovědnosti za škodu, založenou na přísné objektivní odpovědnosti vlastníka zvířete, který tuto nese z titulu svého vlastnického práva ke zvířeti, bez ohledu na to, zda měl v době vzniku škody nad zvířetem faktický dohled či nikoliv. Okresní soud pak vzal za prokázané, že žalovaná 1. je vlastníkem útočícího psa, vznik škodní události způsobené zvířetem, vznik škody a existenci příčinné souvislosti mezi škodní událostí a vznikem škody, neboť dne 6. 5. 2017 došlo k incidentu mezi psem žalované 1. a psem žalobkyně, přičemž v důsledku pokousání pes žalobkyně zemřel. Dále okresní soud uzavřel, že pro vznik odpovědnosti žalované 1. je zcela irelevantní, zda incident vyvolal pes žalobkyně či žalované 1., zda byli psi na vodítku či nikoliv, zda měli nasazený náhubek, jakou povahu psi měli, zda již dříve byli agresivní k jiným psům či nikoliv apod., když se jedná o objektivní odpovědnost bez možnosti liberace. Výše požadované náhrady škody přitom odpovídá

13/2019

kupní ceně uhynulého psa (5.500 Kč), nákladům ošetření psa (300 Kč) a zaplacenému regulačnímu poplatku za ošetření žalobkyně na pohotovosti. Pokud pak jde o náhradu nemajetkové újmy ve výši 10.000 Kč, tak tu okresní soud žalobkyni přiznal dle ustanovení § 2971 o. z., když vzal za prokázané, že žalobkyně byla na svou fenku Enny velmi úzce citově navázána, považovala ji za člena rodiny a v důsledku incidentu utrpěla akutní stresovou reakci, když se ztrátou psa, s nímž trávila 24 hodin denně, se stále ještě vyrovnává. Dále okresní soud uzavřel, že vedle vlastníka zvířete za újmu solidárně odpovídá i ten, komu bylo zvíře svěřeno nebo kdo jej měl u sebe, je-li prokázáno, že byla škoda způsobena jednáním zvířete, když není rozhodné, z jakého důvodu měl detentor zvíře u sebe, ani zda tomu tak bylo trvale nebo jen po určitý časový úsek, například pouze pro účely venčení. V projednávaném případě byla takovým detentorem zvířete žalovaná 3., která na základě příkazu žalované 1. měla zvíře u sebe, aby jej vyvenčila. Vzhledem k tomu, že však žalovaná 3. měla v době vzniku škody necelých 16 let, sama venčila fenku Connie poprvé, neznala jí, neměla s jejím chováním a povahou zkušenosti, od žalované 1. nedostala žádný pokyn, jak psa ovládat, a šla psa venčit „jen na dvůr“, nevzala si tedy vodítko, když to nebylo v domě zvykem, navíc se oba psi již dříve na chodbě setkali a chovali se běžným způsobem, dospěl okresní soud k závěru, že u žalované 3. nebyla dána deliktní způsobilost, a proto za vzniklou škodu, ani nemajetkovou újmu neodpovídá. Oproti tomu však okresní soud dovodil v souladu s ustanovením § 2921 o. z. odpovědnost za způsobenou újmu žalované 2., jakožto zákonného zástupce žalované 3., když měl za to, že žalovaná 2. zanedbala náležitý dohled nad žalovanou 3., když žalovaná 3. svým jednáním naplnila znaky skutkové podstaty obsažené v ustanovení § 2933 o. z., dopustila se tedy protiprávního jednání, žalovaná 2. však, přestože že slyšela, že žalovaná 1. dala žalované 3. pokyn k vyvenčení psa Connie a slyšela žalovanou 3. odcházet s tímto psem na dvůr, žádným způsobem na tuto situaci nereagovala, nedala dceři žádný pokyn ohledně vodítka či ovládní psa, ani jejich poskytnutí nevyžadovala od žalované 1., nijak se nezajímala o možná rizika a způsob jejich předejití, když s ohledem na velikost psa Connie a na skutečnost, že se jedná o psa, s nímž žalovaná 3. neměla žádné zkušenosti, žalovaná 2. měla a mohla vědět, že k útoku nebo jiné obdobné události může dojít.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokům II. a IV., podala včasné odvolání žalobkyně, kterým se domáhal jeho změny tak, že žalobě bude vyhověno i ve vztahu k žalované 3. V odvolání žalobkyně uvedla, že nesouhlasí se závěrem okresního soudu o nedostatku deliktní odpovědnosti žalované 3., která byla v době incidentu starším dítětem v adolescentním věku průměrné volní i rozumové vyspělosti a s venčením a staráním se o psy měla již několikaletou zkušenost a s fenkou Connie žalovaná 1. přijela na návštěvu již den před tím, tudíž nebyla pro žalovanou 3. zcela neznámým psem, dále věděla o pravidelném venčení psa žalobkyně na dvorku, a přesto si na venčení Connie nevzala vodítko ani náhubek. Psi se do samotného útoku nikdy nepotkali. Žalovaná 3. si byla dle žalobkyně ze svých zkušeností vědoma, že pokud venčí psa, je jejím úkolem tohoto psa hlídat, aby psovi nebylo ublíženo a zároveň, aby sám nezpůsobil škodu, a z dokazování nevyplývá, že by snad žalovaná 3. nebyla schopna ovládat své jednání. Žalobkyně tedy uzavřela, že vzhledem k rozumové vyspělosti, chápavosti, zkušenosti, vzdělání a vlivu prostředí i rodiny byla žalovaná 3. zcela deliktně způsobilá ve vztahu ke škodě způsobené jí venčením psem, když k odvrácení tragédie stačila pouhá kontrola dvoru, zda na něm není přítomen pes žalobkyně. Pokud právní řád přiznává způsobilost průměrně rozumově a volně vyspělým nezletilým starších 15 let k řízení motorových vozidel, k sexuálně aktivnímu životu, nabývání vlastnictví či k trestní odpovědnosti, měl by soud považovat i 16letou žalovanou 3. za odpovědnou za venčení psa, kdy neucínila žádných úkonů, aby útoku psa předešla. Dále pak žalobkyně zdůraznila, že skutková podstata náhrady škody dle ustanovení § 2933 o. z. nevyžaduje zavinění. Dle komentářové literatury pak v případech, ve kterých se k uložení povinnosti k náhradě újmy vyžaduje zavinění, lze tuto povinnost uložit zásadně pouze tomu, kdo je deliktně způsobilý, tomu, kdo je schopen posoudit následky svého jednání a zároveň byl s to své jednání ovládat, z čehož žalobkyně vyvozuje, že pokud není zákonem vyžadováno zavinění, není třeba zkoumat ani deliktní způsobilost. Navíc se zavinění škůdce presumuje (§ 2911 o. z.), škůdce tedy musí na svoji obranu uvést, že není deliktně způsobilý, aby případně tuto právní domněnku

13/2019

vyvrátil (tvrdí a prokáže nedostatek věku, zkušeností, vyspělosti a zároveň svoji ne plnou svéprávnost, anebo duševní poruchu).

4. JUDr. Petr Ritter jako zástupce ustanoveného opatrovníka žalované 3. – Městského úřadu Šternberk se k odvolání žalobkyně vyjádřil tak, že podstatou získání řidičského oprávnění je absolvování zkoušky z předpisů o provozu na pozemních komunikacích, zdravotnické přípravy, zkoušky ze znalostí ovládání a údržby vozidla a absolvování praktické zkoušky. V daném případě však nebylo prokázáno, že by žalovaná 3. byla v obdobném rozsahu proškolená pro nakládání se psem, který nebyl ani její, ani jiného člena její domácnosti. Zde pak okresní soud správně odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 4507/2010, podle kterého dohled nad nezletilým nespočívá jen ve faktickém zabránění škody, ale i ve vytvoření podmínek k předejití možného vzniku rizika. Napadený rozsudek tedy považoval za správný a navrhl jeho potvrzení.
5. Krajský soud při konstatování přípustnosti a včasnosti odvolání a jeho podání oprávněnou osobou přezkoumal rozsudek okresního soudu v napadeném rozsahu, tedy ve výrocích II. a IV., včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že rozsudek okresního soudu jako správný neobstojí.
6. Z obsahu spisu vyplývá, že se žalobkyně žalobou doručenou okresnímu soudu dne 29. 6. 2017 domáhala po žalovaných společně a nerozdílně zaplacení částky 15.890 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 14. 6. 2017 do zaplacení s odůvodněním, že dne 6. 5. 2017 pes ve vlastnictví žalované 1., kterého v době škodní události venčila žalovaná 3., usmrtil psa žalobkyně na dvoře, který je součástí pozemku, na němž se nachází bytový dům, v němž bydlí žalobkyně i žalované 2. a 3., čímž vznikla žalobkyni jednak škoda spočívající v kupní ceně psa (5.500 Kč), náklady na veterinární ošetření psa (300 Kč) a náklady na ošetření žalobkyně (90 Kč) a dále nemajetková újma v podobě přetrvávající intenzivní psychické újmy, jejíž odčinění žalobkyně oceňuje částkou 10.000 Kč. Tuto náhradu pak žalobkyně požadovala společně a nerozdílně po žalované 1. jako vlastníku útočícího psa, žalované 3. jako osobě, která měla nad útočícím psem v době incidentu dohled a žalované 2. jako zákonném zástupci žalované 3., která nad touto zanedbala náležitý dohled. Žalobu za žalobkyni podal JUDr. David Pytela, MBA, který své oprávnění k zastupování žalobkyně doložil jednak plnou mocí ze dne 22. 5. 2017, kterou žalobkyně zmocnila Evženii Z., nar. xxx, aby ji zastupovala ve všech věcech a výslovně, aby zmocnění (substitučně) dále udělila advokátovi JUDr. Davidu Pytelovi, a dále plnou mocí rovněž ze dne 22. 5. 2017 akceptovanou dne 23. 5. 2017, kterou Evženie Z., nar. xxx, zmocnila JUDr. Davida Pytelu, MBA, aby ji (tedy nikoliv žalobkyni) zastupoval ve všech právních věcech. Okresní soud ve věci vydal platební rozkaz, který byl na základě včasného odporu žalované 2. zrušen. Žalovaná 2. se k žalobě vyjádřila tak, že žalovaná 1. u ní byla na víkendové návštěvě, požádala žalovanou 3., které bylo xxx let, aby jejího psa vyvenčila, ale nevybavila ho náhubkem ani vodítkem, pes žalobkyně rovněž nebyl na vodítku, na psa žalované 1. zaútočil první. Žalovaná tedy popřela pasivní věcnou legitimaci jak svou, tak žalované 3., a navrhovala zastavení řízení vůči ní a její dceři - žalované 3., rovněž namítala spoluzavinění žalobkyně dle § 2918 o. z. Usnesením ze dne 25. 9. 2017, č. j. 11 C 175/2017-51, které nabylo právní moci dne 17. 10. 2017, ustanovil okresní soud žalované 3. k zastupování v řízení dle ustanovení § 943 o. z. opatrovníka - Městský úřad Šternberk a Městský úřad Šternberk zastoupený tajemnicí Ing. Naděždou S. zmocnil plnou mocí ze dne 16. 10. 2017 k zastupování žalované 3. v tomto řízení advokáta JUDr. Petra Rittera, se kterým od té doby okresní soud jednal jako se zástupcem opatrovníka žalované 3., který se za žalovanou 3. účastnil jednání u okresního soudu, podával za ni podání a návrhy a rovněž mu okresní soud doručoval veškeré zásilky pro žalovanou 3. Po provedeném dokazování vydal okresní soud napadený rozsudek.
7. Dle judikatury Nejvyššího soudu ČR je-li v řízení ve věcech péče o nezletilé dítě jmenován opatrovníkem orgán sociálně-právní ochrany dětí, označuje se názvem příslušné obce s uvedením sídla úřadu obce. Vzhledem k tomu, že z hmotného práva ani přímo ze zákona nevyplývá, že by

13/2019

obecní úřad obce s rozšířenou působností měl procesní subjektivitu a procesní způsobilost, musí v občanském soudním řízení jednat prostřednictvím právnické osoby (obec), jejíž je orgánem. Nejvyšší soud ČR tedy dospěl k jednoznačnému závěru, že v občanském soudním řízení je způsobilá samostatně jednat (ať už v postavení účastníka, nebo zástupce) pouze obec, nikoliv obecní úřad. Je-li tedy v řízení ve věci péče o nezletilé dítě jmenován opatrovníkem orgán sociálně-právní ochrany dětí, musí být v rozhodnutí označen pod názvem příslušné obce s uvedením sídla úřadu obce, neboť pouze obec může v takovém případě mít procesní práva, nést procesní povinnosti a činit procesní úkony. Nelze ani opomenout skutečnost, že obec, nikoliv obecní úřad, má datovou schránku, a proto lze v občanském soudním řízení tímto způsobem účinně doručovat pouze obci, byť na adresu sídla obecního úřadu. Výše uvedeným právním názorem pak Nejvyšší soud ČR překonal právní závěr o tom, že opatrovníkem ve věci péče o nezletilého by měl být označován obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vyplýval z usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 2. 2006, sp. zn. 25 Co 23/2006, uveřejněného pod č. 67 ve Sbírce rozhodnutí občanskoprávních, ročník 2007 (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 9. 2016, sp. zn. 21 Cdo 1288/2016, 21 Cdo 1295/2016, 21 Cdo 1296/2016, 21 Cdo 1297/2016, 21 Cdo 1677/2016).

8. Z výše uvedené judikatury Nejvyššího soudu ČR jednoznačně vyplývá, že okresní soud opatrovníkem žalované 3. ustanovil subjekt (Městský úřad Šternberk), který nemá procesní subjektivitu a procesní způsobilost, který tedy nemohl za žalovanou 3. činit žádné procesní úkony, ani mu nemohlo být doručováno (okresní soud doručoval do datové schránky Města Šternberk, nikoliv Městského řádu Šternberk), a který pak následně (aniž k tomu měl procesní subjektivitu a procesní způsobilost) k zastupování zmocnil advokáta JUDr. Petra Rittera, se kterým následně okresní soud jednal jako se zástupcem opatrovníka žalované 3., který se za žalovanou 3. účastnil jednání u okresního soudu, podával za ni podání a návrhy a rovněž mu okresní soud doručoval veškeré základy pro žalovanou 3. včetně napadeného rozsudku. Tímto chybným postupem pak okresní soud zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a náprava této vady nemohla být sjednána za odvolacího řízení.
9. Dále se pak z obsahu spisu rovněž podává, že okresní soud i přes to, že neměl řádně doloženo oprávnění JUDr. Davida Pytely, MBA, LL. M. jednat za žalobkyni, nepokusil se o odstranění tohoto nedostatku a nevyzval ani její, ani přímo žalobkyni k doložení řádné plné moci. Dle judikatury totiž účastník řízení sice může zmocnit k udělení procesní plné moci jinou osobu, prokazuje-li však plná moc oprávnění zmocněnce udělit plnou moc jiné osobě, aby místo něho jednala za zmocnitele (za žalobce), pak k tomu, aby takové oprávnění bylo řádným způsobem realizováno a posléze (předložením procesní plné moci pro soudní řízení) i osvědčeno, je nezbytné, aby zmocnění obsažené v procesní plné moci bylo formulováno tak, že žalobcův zmocněnec dle plné moci zmocňuje tuto jinou osobu k tomu, aby v soudním řízení zastupoval jeho zmocnitele (žalobce) a nikoli jeho samotného (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2014, sp. zn. 93 Co 111/2013 a usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 22 Cdo 4165/2014). Tento postup však plné moci předložené žalobkyní nerespektují, když dle plné moci ze dne 22. 5. 2017 žalobkyně zmocnila Evženie Z., nar. xxx, aby ji zastupovala ve všech věcech a výslovně, aby zmocnění (substitučně) dále udělila advokátovi JUDr. Davidu Pytelovi, ačkoliv obecný zmocněnec se dle ustanovení § 27 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) nemůže dát nikým zastoupit a musí jednat jedinečně osobně. Navíc z textu žaloby vyplývá, že se advokát JUDr. David Pytela, MBA označuje jako zástupce přímo žalobkyně, nikoliv zástupce její obecné zmocněnkyně Evženie Z.. Plnou mocí ze dne 22. 5. 2017, akceptovanou dne 23. 5. 2017, pak Evženie Z., nar. xxx, zmocnila JUDr. Davida Pytelu, MBA, aby zastupoval ve všech právních věcech ji, nikoliv žalobkyni. Za této procesní situace tedy bylo povinností okresního soudu se tímto odstranitelným nedostatkem podmínky řízení zabývat a žalobkyni, resp. JUDr. Davida Pytelu, MBA, LL. M. dle ustanovení § 104 odst. 2 o. s. ř. vyzvat, aby své zmocnění k zastupování žalobkyně řádně doložil, a to buď plnou mocí, kterou by mu udělila přímo žalobkyně

13/2019

nebo v souladu s výše uvedenou judikaturou, když z plné moci udělené jiné osobě, která by následně za žalobkyni podepsala plnou moc advokátovi (k zastupování žalobkyně, nikoliv této jiné osoby), musí být zřejmé, že je udělována k udělení procesní plné moci, nikoliv k substitučnímu zastoupení této jiné osoby jako obecného zmocněnce.

10. S ohledem na shora uvedené krajský soud rozsudek okresního soudu v napadeném rozsahu dle ustanovení § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. zrušil a věc v tomto rozsahu dle ustanovení § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.
11. V dalším řízení bude na okresním soudu, aby v první řadě postupem dle ustanovení § 104 odst. 2 o. s. ř. vyzval žalobkyni, resp. JUDr. Davida Pytelu, MBA, LL. M., aby soudu řádně doložil své zmocnění k zastupování žalobkyně v daném řízení. Dále okresní soud ustanoví žalované 3. opatrovníkem subjekt s procesní subjektivitou a procesní způsobilostí, kterému doručí žalobu a ostatní podání ve věci samé dalších účastníků řízení, když neopomene přihlédnout k tomu, že dne 29. 6. 2019 nabude žalovaná 3. plné svéprávnosti, tedy i procesní způsobilosti. Poté okresní soud opětovně řádně provede k důkazu všechny v řízení provedené a navržené důkazy nebo se s těmito důkazními návrhy jinak řádně vypořádá a následně opětovně zhodnotí provedené důkazy postupem dle ustanovení § 132 o. s. ř., přičemž vyvstane-li potřeba doplnit skutková tvrzení či označit důkazy, vyzve účastníky (kterými s ohledem na rozsah odvolání jsou již jen žalobkyně a žalovaná 3.) postupem dle ustanovení § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. k takovému doplnění. V novém rozhodnutí ve věci se okresní soud neopomene zabývat relevantními námitkami účastníků (včetně námítky spoluzavinění žalobkyně na vzniku škody) a řádně v písemném vyhotovení svého rozhodnutí své závěry zdůvodní.
12. V rozhodnutí, kterým bude řízení skončeno, okresní soud neopomene rovněž rozhodnout o nákladech tohoto odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. k/ o. s. ř.).

Olomouc 7. května 2019

Mgr. Michal Renda v. r.
předseda senátu